

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ НЫЗАМЫ

КОНЦЕССИЯЛАР ҲАҚҚЫНДА

(жаңа редакция)

Бул редакция 28.06.1996-ж. 181/І-санлы ҚР Нызамы менен тастыйықланған

І. Улыўма режелер

1-статья. Концессия түсиниги

Концессия сырт ел инвесторына хожалық жумысының белгили бир түри менен шуғылланыў ушын мәмлекет атынан берилетуғын руқсатнама болып, бул жумысты әмелге асырыў ушын мәмлекет оған концессия шәртнамасын дүзиў тийкарында мүлклерди, жер қыйтақларын ҳәм жер асты байлықларын тапсырады.

2-статья. Концессиялық жумысты нызамлар менен тәртипке салыў

Концессиялық жумыс процессинде пайда болатуғын ҳуқықый қатнасықлар усы нызам менен ҳәм Қарақалпақстан Республикасының басқа да нызам актлери менен тәртипке салынады.

3-статья. Концессиялық жумыстың тийкары

Қарақалпақстан Республикасында концессиялық жумыс төмендегилер тийкарында әмелге асырылады:

өз-ара пайдалылық;

концессияшыларды таңлаў, аукцион тийкарында сайлап алыў;

концессияшының Қарақалпақстан Республикасының ҳәрекеттеги нызамларына муўапық әмелге асырып атырған хожалық жумысына араласпаў;

мийнетти қорғаў, тәбияттан пайдаланыў ҳәм қоршап турған орталықты қорғаў, экологиялық ҳәм санитария-гигиеналық қәўипсизлик тараўында Қарақалпақстан Республикасында ҳәрекет етип турған нызамларды сақлаў;

егер Өзбекстан Республикасы қатнасқан халық аралық шәртнамалар ямаса келисимлерде басқа шәртлер нәзерде тутылған болмаса, Өзбекстан Республикасында ҳәрекет етип турған стандартлар ҳәм нормативлик хўжетлерге муўапық исленетуғын өним ислеп шығарылыўын тәмийинлеў.

4-статья. Концессия объектлери

Сырт ел инвесторына мүлклерди, жер қыйтақларын ҳәм жер асты байлықларын берий менен байланыслы болған хожалық жумысының Қарақалпақстан Республикасы нызамлары менен қадаған етилмеген айырым түрлери концессия объектлери болып табылады.

5-статья. Концессиялық хуқықый қатнасықлардың субъектлери

Концессиялық хуқықый қатнасықлардың субъектлери төмендегилер болып табылады:

концессия уйымлары - Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңеси тәрeпинен ўәкиллик берилген мәмлекетлик басқарыў уйымы, сондай-ақ, орынлардағы мәмлекетлик ҳәкимият уйымлары;

концессияшы - концессиялық шәртнама дүзген сырт ел инвесторы.

6-статья. Концессиялық жумыста меншик қатнасықлары

Мәмлекет концессияшыға концессиялық жумыс пенен байланыслы мүликлерге, жер қыйтақларына ҳәм жер асты байлықларына ийелик етиў және олардан пайдаланыў хуқықын бере отырып, оларға бийлик етиўден ибарат айрықша хуқықты өзинде сақлап қалады.

Концессияшының концессиялық жумыс нәтийжесинде алған өнимлери ҳәм дәрәматлары концессиялық шәртнамада белгиленген көлемлерде оның меншиги болып табылады.

Қарақалпақстан Республикасы концессияшыдан өним сатып алыўда артықмаш хуқыққа ийе болады.

II. Мәмлекетлик ҳәкимият ҳәм басқарыў уйымларының концессиялық қатнасықларды тәртипке салыўдағы ўәкилликлери

7-статья. Концессиялық қатнасықлар тараўында мәмлекетлик басқарыў

Концессиялық қатнасықлар тараўында мәмлекетлик басқарыў Министрлер Кеңеси, тийисли ўәкиллик берилген мәмлекетлик басқарыў уйымы, сондай-ақ, орынлардағы мәмлекетлик ҳәкимият уйымлары тәрeпинен әмелге асырылады.

8-статья. Министрлер Кеңесиниң ўәкилликлери

Концессиялық қатнасықлар тараўында төмендеги Министрлер Кеңесиниң бийлигинде болады:

концессиялық жумыстың артықмашлық берилген бағдарларының программаларын ислеп шығыў;

концессия бериў ушын таңлаўлар ҳәм аукционлар өткерийўдиң тәртибин және шәртлерин белгилеў;

концессиялық жойбарлар ҳәм программаларды мәмлекетлик экспертизадан өткерийўдиң тәртибин белгилеў;

концессиялық шәртнамаларды дизимге алыў тәртибин белгилеў;

концессияға бериўге болмайтуғын ямаса бериў шекленген объектлердиң дизимин белгилеў;

концессиялық шартнамалар шартлеринің сақланыўын қадағалаўды шөлкемлестириў;

концессиялық қатнасықлар тараўында басқа да мәселелерди нызамларға муўапық шешиў.

9-статья. Ўәкиллик берилген мәмлекетлик басқарыў уйымының хуқықлары

Концессиялық қатнасықлар тараўында төмендегилер ўәкиллик берилген мәмлекетлик басқарыў уйымының бийлигинде болады:

таңлаўлар хәм аукционларды шөлкемлестириў және өткерий;

өзине берилген ўәкилликлер шеклеринде концессиялық шартнамалар дүзий;

нызамларға муўапық басқа да мәселелерди шешиў.

10-статья. Орынлардағы мәмлекетлик ҳәкимият ўйымларының ўәкилликлери

Концессиялық қатнасықлар тараўында төмендегилер орынлардағы мәмлекетлик ҳәкимият ўйымларының бийлигине киреди:

концессиялық шартнамалар дүзилиўи мүмкин болған өз қараўындағы объектлерди анықлаў;

өз қараўындағы объектлер бойынша таңлаўлар хәм аукционлар шөлкемлестириў және өткерий;

өзлерине берилген ўәкилликлер шеклеринде концессиялық шартнамалар дүзий, сондай-ақ өзлеринің аймақларындағы объектлер бойынша басқа концессиялық шартнамалардың шартлерин келисий;

концессиялық қатнасықлар тараўында басқа да мәселелерди нызамларға муўапық шешиў.

III. Концессиялар бериў тәртиби хәм шартлери

11-статья. Концессиялық усынысларды таярлаў

Концессиялық усыныслар концессиялық уйымлар тәрeпинен концессиялардың Қарақалпақстан Республикасы ушын әҳмийетли хәм экономикалық тәрeпинен мақсетке муўапықлығына қарап таярланады хәм жумыс түрин анықлаўды және берилетуғын мүликтің дизимин өз ишине алады.

12-статья. Концессияларды бериў тәртиби

Концессияларды бериў таңлаўлар, аукционлар тийкарында әмелге асырылады. Айрықша жағдайларда, концессиялар бериў концессиялық уйым хәм потенциал инвестор арасында тиккелей сөйлесийлер жүргизий тийкарында, Министрлер Кеңесинің усынысы менен Қарақалпақстан Республикасының Жоқарғы Кеңеси шешими бойынша әмелге асырылады.

Концессиялар биреудің таңлаў ямаса аукционлық усылын концессиялық уйымы таңлап алады.

13-статья. Таңлаўларды, аукционларды шөлкемлестириў ҳәм концессиялық шәртнамаларды дүзиў

Концессия бойынша таңлаў, аукцион өткериў ҳаққындағы хабар үш ай бурын, айрықша жағдайларда бес ай бурын ғалаба хабар қуралларында жәрияланып, оларды өткериў ҳәм орны, сондай-ақ арзалар бериў мүддети көрсетиледи.

Таңлаўда, аукционда қатнасыў ушын арзалар потенциал концессияшылар тәрәпинен концессиялық уйымға жибериледи.

Концессиялық шәртнама сырт ел инвесторы ҳәм тийисли концессиялық уйым арасында дүзиледи ҳәм дизимнен өткизилген ўақтынан баслап күшине киреди.

14-статья. Таңлаўда, аукционда қатнасыў ушын арзаны қабыл етиўден бас тартыў

Таңлаўда ҳәм (ямаса) аукционда қатнасыў ушын арзаны қабыл етиўден төмендеги жағдайларда бас тартылыўы мүмкин:

концессия бериў ҳаққындағы арзаны белгиленген талапларды бузыў менен бериў;

арза бериўшиниң өзиниң финанс ҳәм техникалық мүмкиншиликлери ҳаққында натуўры мағлыўматлар бериўи;

15-статья. Концессиялық шәртнамалардың мазмуны

Концессиялық шәртнама төмендегилерди өз ишине алады:

шәртнаманың неге тийисли екенлиги, берилип атырған мүликтин қурамы ҳәм қуны;

жер қыйтақлары ҳәм жер асты байлықларының кеңислик шегаралары;

концессиялық шәртнаманың ҳәрекет етиў ҳәм жумыстың басланыў мүддетлери;

тәрәплердин ҳуқықлары ҳәм миннетлери;

белгиленген салықлар ҳәм басқа да төлемлердин муғдары, оларды төлеў тәртиби мүддетлери;

хәр жылға инвестициялардың саррас белгиленген муғдары ҳәм оларды ажыратыў мүддетлери, сондай-ақ ислеп шығылған бизнес-жобаға муўапық шығарылатуғын өним көлеми;

қоршап турған орталықты қорғаў ҳәм жумысларды қәуипсиз алып барыў талаплары;

концессиялық жумыс процессинде алынатуғын мәлимлемеге тәрәплердин ҳуқықы;

хызметкерлерди жаллаў, оқытыў, жумыс үйретиў ҳәм қамсызландырыўдың Қарақалпақстан Республикасының нызамларына қайшы келмейтуғын шәртлери;

мүликти, жер қыйтақларын ҳәм жер асты байлықларын басқышпа-басқыш қайтарып бериў тәртиби ҳәм шәртлери;

айрықша ҳәм алдын алып болмайтуғын жағдайлардың юридикалық, экономикалық ҳәм шөлкемлестириўшилик ақыбетлери;

даўларды шешиў тәртиби, шәртнама шәртлерин бузғаны ушын тәреплердиң жуўапкершилиги;

тәреплердиң финанслық кепилликлери, юридикалық мәкан жайы ҳәм банк реквизитлери;

концессиялық шәртнаманы өзгертиў ҳәм тоқтатыў шәртлери.

Концессиялық шәртнамаға ҳәрекет етип турған нызамларға қайшы келмейтуғын басқа да шәртлер киргизилиўи мүмкин.

16-статья. Концессияшының төлейтуғын төлемлери

Концессияшы төмендеги төлемлерди төлейди:

концессиялық шәртнаманы дизимге өткергени ушын төлем;

концессия ушын концессиялық шәртнамада белгиленген тәртипте төленетуғын төлем;

Қарақалпақстан Республикасының нызамлары менен нәзерде тутылған салықлар ҳәм басқа да төлемлер.

17-статья. Концессиялық шәртнаманың ҳәрекет етиў мүддети

Концессиялық шәртнама он бес жылға дейинги мүддетке дүзиледи. Зәрүр болған жағдайларда Министрлер Кеңесиниң шешими менен шәртнама созылыўи мүмкин.

18-статья. Концессиялық шәртнамаларды өзгертиў ҳәм бийкар етиў

Концессиялық шәртнама шәртлерин өзгертиўге шәртнамада белгиленген тәртипте ямаса тәреплердиң келисими бойынша жол қойылады.

Концессиялық шәртнама тәреплердиң өз-ара келисими бойынша ямаса тәреплердиң бири шәртнама шәртлерин бузған жағдайда судтың қарары менен, сондай-ақ, концессиялық шәртнама дүзиў ўақтында усыңған мақлаўматлары натуўры екенлиги анықланған жағдайда концессиялық уйым тәрепинен бийкар етилиўи мүмкин.

Концессиялық шәртнама Мәмлекетлик реестрден шығарып тасланған ўақтынан баслап тоқтатылады.

19-статья. Концессиялық шартнамалар бойынша хуқықлар хәм миннетлердин басқаларға өтиўи

Концессиялық шартнама тәрәплериниң бири қайта шөлкемлестирилген жағдайда оның хуқықлары хәм миннетлери, егер Қарақалпақстан Республикасының нызамларында ямаса шартнама шәртлеринде басқаша тәртип нәзерде тутылған болмаса, оның хуқықый мийрасхорларына өтеди.

Концессияшының хуқықларын, концессиялық шартнама объектлериниң хәммесин ямаса бир бөлегин үшінши тәрәплерге бериў концессиялық уйымның келисими бойынша әмелге асырылады.

20-статья. Қамсызландырыў

Концессияшы концессиялық шартнамаға байланыслы тәўекелшиликти, концессиялық жумысты хәм өзиниң хызметкерлерин өз бетинше ғәрезсиз түрде қамсызландырады.

IV. Концессияшының хуқықлары хәм миннетлери

21-статья. Концессияшының хуқықлары

Концессияшы төмендеги хуқықларға ийе болады:

ажыратылған жер қыйтақларынан, суў ресурсларынан, энергия бериўши дәреклерден, инженерлик коммуникациялардан Қарақалпақстан Республикасының нызамларына муўапық пайдаланыў, пайдаланып атырған аймақта имаратлар, қурылыслар, шақапша жоллары, тас жоллары, телеграф хәм телефон байланыс линияларын қурыўы;

мүликтиң қурамына оның қунын асыратуғын өзгерислерди өз бетинше киргизиў, оны қайта қурыў, кеңейтиў, техника менен қайта қуралландырыў;

өзиниң өндириллик мүтәжликлери хәм хызметкерлердин жеке мүтәжликлери ушын мүликлер хәм зәрүрли материаллар алып келиў;

өзиниң мүлкин хәм өзи ислеп шығарған өнимди алып шығып кетиў;

Қарақалпақстан Республикасы мәмлекетлик уйымларының хәм лаўазымлы адамлардың нызамсыз хәрекетлери үстинен судқа шағым етиў.

Концессияшы Қарақалпақстан Республикасының нызамлары менен нәзерде тутылған басқа да хуқықларға ийе болады.

22-статья. Концессияшының миннетлери

Концессияшы төмендегилерге миннетли болады:

концессиялық шартнаманың шәртлерин сақлаў;

хожалық жумысын Қарақалпақстан Республикасының нызамларына хәм концессиялық шартнамаға қатаң муўапық түрде әмелге асырыў;

концессиялық шартнаманың хәрекет етиўи тамам болғаннан ямаса ол бийкар етилгеннен кейин еки ай мүддет ишинде шартнамаға муўапық өзине

берип қойылған мүликти ҳәм объектлерди концессиялық уйымларға қайтарып тапсырыў, сондай-ақ, өзиниң мүлкине бийлик етиў;

есап жүргизиў ҳәм есап бериўди Қарақалпақстан Республикасының нызамлары менен белгиленген тәртипте алып барыў;

Қарақалпақстан Республикасының нызамларында нәзерде тутылған басқа да миннетлерди атқарыў.

23-статья. Концессияшының алатуғын пайдасы

Салықларды ҳәм басқа да төлемлерди төлегеннен кейин концессияшыда қалатуғын пайда оның толық бийлигине өтеди.

V. Жуўмақлаўшы режелер

24-статья. Даўларды қарап шығыў тәртиби

Концессияшы менен концессиялық уйым арасындағы даўлар, егер Өзбекстан Республикасының халық аралық шәртнамалары ҳәм келисимлеринде басқа тәртип нәзерде тутылған болмаса, Қарақалпақстан Республикасының хожалық судларында қарап шығылыўы тийис.

Концессияшының өз жумысына байланысly мәселелер бойынша Қарақалпақстан Республикасының мәмлекетлик кәрханалар, жәмийетлик бирлеспелери ҳәм басқа да юридикалық және физикалық тәртиплер менен даўлары, сондай-ақ концессияшылар арасындағы даўлар Қарақалпақстан Республикасының судларында, сондай-ақ, тәртиплердиң келисими бойынша сырт елде арбитражлық ҳәм басқа мәпдар емес тәрәпpler таманынан көрип шығылыўы керек.

25-статья. Концессиялық қатнасықлар субъектлериниң жуўапкершилиги

Концессиялық шәртнама дүзген тәрәпpler оның орынланыўы ушын Қарақалпақстан Республикасының нызамларында ҳәм шәртнамада нәзерде тутылған тәртипте жуўапкер болады.

26-статья. Халық аралық шәртнамалар ҳәм келисимлер

Егер Өзбекстан Республикасының халық аралық шәртнамаларында ямаса келисимлеринде усы Нызамда нәзерде тутылғаннан басқа режелер белгиленген болса, онда халық аралық шәртнама ямаса келисимниң режелери қолланылады.